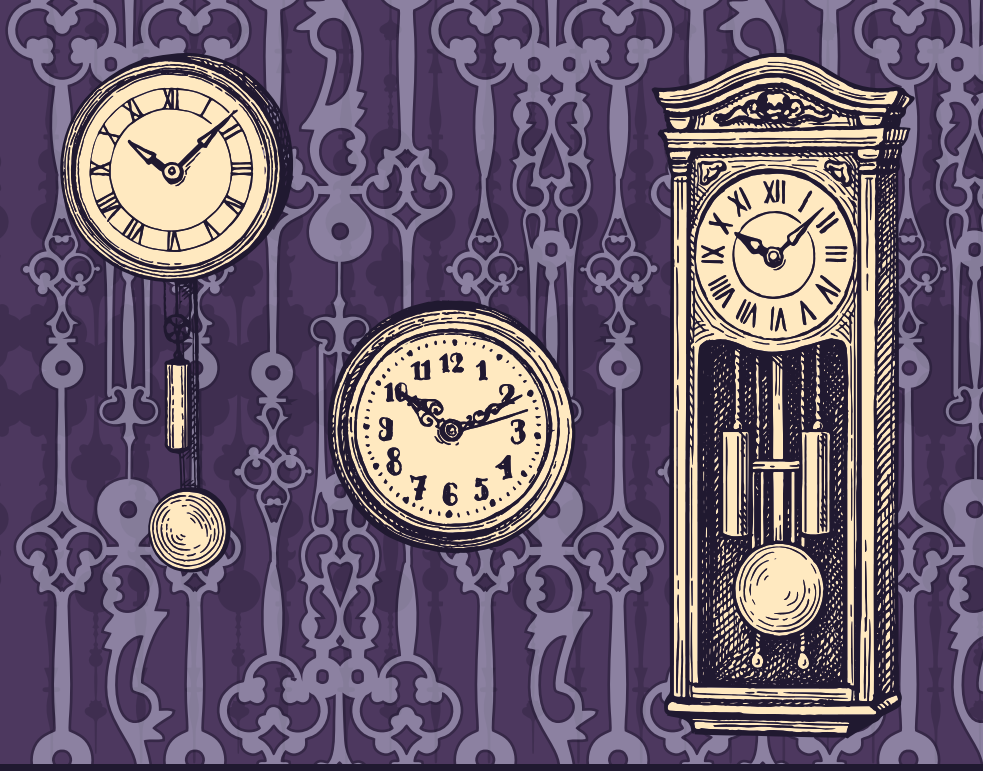

storimo in izrečemo, preden bo prepozno.

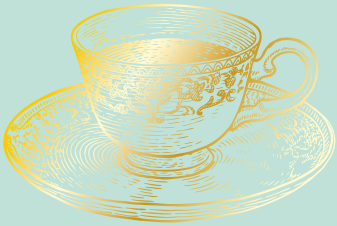

Preden se kava ohladi

Toshikazu Kawaguchi

Vida
založba

Preden se kava ohladi

Toshikazu Kawaguchi
Preden se kava ohladi

Iz angleščine prevedla: Sonja Benčina
Urednica: Valentina Smej Novak
Jezikovni pregled: Iza Lucija Korošec
Oblikovanje naslovnice in prelom: Andreja Jež, Humanist

Izdala Založba Vida, d. o. o., Ljubljana, Slovenija
1. natis, 1000 izvodov
Natisnjeno v Sloveniji.
Ljubljana, 2021

Copyright © 2015 Toshikazu Kawaguchi
Izvirnik je na Japonskem izšel kot COFFEE GA SAMENAI UCHINI pri Sunmark Publishing, Inc., Tokio, Japonska, 2015.
Copyright © za slovensko izdajo Založba Vida, d. o. o., 2020
Pravice za prevod v slovenski jezik so dogovorjene s Sunmark Publishing, Inc., s posredništvom InterRights Inc., Tokio, Japonska in Gudovitz & Company Literary Agency, New York, ZDA in v sodelovanju s PLIMA, d. o. o., Branka Ćopića 20/8, Beograd, Srbija.

Vse pravice pridržane.

www.zalozbavida.si

Preden se kava ohladi

Toshikazu Kawaguchi

Vida
založba

Če bi se lahko vrnili v preteklost,
s kom bi se želeli srečati?

Prva zgodba

Ljubimca

»Ojoj, je že toliko ura? Oprosti, moram iti …« je izmikajoče zamomljal moški, vstal in segel po torbi.

»Am …?« je rekla ženska.

Z negotovostjo je strmela vanj. Ni ga slišala reči, da je končano. Po treh letih razmerja jo je poklical na resen pogovor … in sedaj je nenadoma naznanil, da je dobil delo v Ameriki. Da odhaja nemudoma – čez nekaj ur. Čeprav ni slišala teh besed, je vedela, da resen pogovor pomeni njun razhod. Dojela je, da je zmotno mislila – zmotno upala –, da bo resen pogovor denimo pomenil *bi se poročila z mano*.

»Kaj?« je moški suho odvrnil.

Ni je gledal v oči.

»Si ne zaslužim pojasnila?« je vprašala.

Ženska je govorila s tistim zasliševalskim tonom, ki je moškemu šel izrazito na živce. Kavarna, v kateri sta se pogovarjala, je bila v kleti in brez oken. Prostor je osvetljevalo le šest zasenčenih luči, ki so visele s stropa, in ena stenska luč ob vhodu. Notranjost kavarne je bila oblita v sepijaste tone. Brez ure je bilo nemogoče vedeti, ali je dan ali noč.

Na zidu kavarne so visele tri velike starinske ure. Njihovi kazalci so prikazovali različen čas. Je bilo to namerno? Ali so bile le pokvarjene? Kdor je bil prvič v kavarni, ni razumel. Lahko je le pogledal na svojo uro. In moški je to tudi storil. Medtem ko je gledal na zapestje, si je začel masirati čelo nad desno obrvjo, spodnja ustnica pa se mu je rahlo našobila.

Žensko je ta izraz še posebej jezil.

»Zakaj me tako gledaš? Kot da ti težim?« je siknila.

»Saj ne mislim tega,« je odgovoril pohlevno.

»Ja, pa misliš!« je vztrajala.

»…«

Z našobljeno spodnjo ustnico se je izmikal njenemu pogledu in ji ni odgovoril.

Njegovo pasivno obnašanje je žensko le še bolj razjezilo.

»Hočeš, da sem jaz tista, ki reče na glas?« se je namrščila.

Segla je po ohlajeni kavi. Začutila je le še sladkobo, kar jo je spravilo v še slabšo voljo.

Moški je znova pogledal na uro in izračunal, koliko je še do vkrcanja. Iz kavarne je moral oditi zelo kmalu. Ker se ni mogel zbrati, so prsti ponovno našli pot do obrvi.

Vznejevoljilo jo je, da je bil tako očitno obseden s časom. Skodelico je malomarno postavila nazaj na mizo. Krožniček je zadela s trdim *klenk!*

Ob glasnem zvoku se je zdrznil. Prsti, ki so vztrajno božali desno obrv, so pričeli vleči za lase. Nato pa je po kratkem globokem vdihu nežno sedel nazaj in jo pogledal v obraz. Njegove poteze nenadoma niso več kazale razburjenja.

Linije njegovega obraza so se tako spremenile, da je žensko kar osupnilo. Spustila je pogled in se zazrla v svoje dlani, ki jih je sklenila v naročju.

Moški, ki ga je skrbel čas, ni počakal, da bi dvignila pogled.

»Poglej …« je pričel.

Njegov glas ni bil več šepetajoč kot le nekaj trenutkov poprej, ampak je zvenel zbrano in mirno.

A ženska je, kot bi želela ustaviti njegove naslednje besede, rekla:

»Pojdi že.« Ni ga pogledala.

Čeprav je še malo prej zahtevala pojasnilo, ga je zdaj začela zavračati.

Moškega je to odvrnilo. Nepremično je sedel, kot bi se čas ustavil.

»Čas je, da greš, ne?« je rekla trmasto kot otrok.

Gledal jo je zmedeno, kot da ne bi razumel, kaj je mislila.

Skoraj kot bi se zavedala, kako otročje in neprijetno je zvenela, je ženska v zadregi odvrnila pogled z moškega in se ugriznila v ustnico. Tiho je vstal in nagovoril natakarico, ki je stala za pultom.

»Oprostite, plačal bi,« je rekel narahlo.

Moški je hotel vzeti račun, a že je bila na njem ženskina roka.

»Še malo bom ostala …«

»*… zato bom jaz plačala,*« je želela reči, pa je račun mimogrede potegnil izpod njene roke in z njim odšel do blagajne.

»Skupaj, prosim.«

»Oh, saj sem rekla, da bom jaz.«

Ne da bi se premaknila s stola, je ženska stegnila roko proti moškemu.

A moški ni imel nobenega namena, da bi jo pogledal. Iz denarnice je potegnil tisočjenski bankovec.

»Obdržite drobiž,« je rekel, ko je natakarici izročil bankovec skupaj z računom. Za delček sekunde se je z žalostnim obrazom obrnil proti ženski, pobral torbo in odšel.

Klink-klonk

»… in to se je zgodilo pred enim tednom,« je rekla Fumiko Kiyokawa.

Njen trup se je kot izpraznjen balon počasi sesedel v mlahav kup. Ko se je posedala, se ji je kar mojstrsko uspelo izogniti skodelici kave pred sabo.

Natakarica in stranka za pultom, ki sta molče poslušali Fumikino zgodbo, sta se spogledali. Fumiko jima je očitno povedala nadvse natančen opis prigode v kavarni izpred tedna dni.

Preden je končala srednjo šolo, je Fumiko že obvladala šest jezikov. Na Univerzi Waseda je diplomirala z najboljšimi ocenami, nato pa se je zaposlila v enem vodilnih medicinsko-tehnoloških podjetij v Tokiu. Zaposlena ni bila še niti dve leti, ko so jo že postavili za vodjo številnih projektov. Poosebljala je pametno žensko, usmerjeno v kariero.

Danes je bila oblečena v navadno poslovno obleko – belo bluzo, črno krilo in črn suknjič. Po videzu sodeč je bila na poti iz službe domov.

Toda njena podoba je bila nadpovprečna. Obdarjena z dobro oblikovanimi potezami in drobnimi ustnicami je imela obraz zvezdnice. Celo njeni srednje dolgi lasje so se bleščali tako, da so jo ožarjali s svetlečim sijem. Navkljub oblekam, ki jih je nosila, si je bilo njene izjemne proporce lahko predstavljati. Bila je lepa kot model iz modne revije, zato je privabljala številne poglede. Fumiko je bila zagotovo ženska, ki je združevala pamet in lepoto. Ali se je tega tudi zavedala, pa je bila druga stvar.

Fumiko se na tovrstne zadeve ni ozirala – živela je le za svoje delo. Seveda to ni pomenilo, da ni bila nikoli v razmerju. Le niso je toliko privlačila kot delo. Do neke mere je bila Fumiko popolnoma zadovoljna samo s svojo trenutno službo. *»Delo je moj ljubimec,«* je govorila in tako zavračala poskuse številnih moških, kot bi frcala drobce prahu.

Moškemu je bilo ime Goro Katada. Goro je bil sistemski inženir in enako kot Fumiko zaposlen v

medicinsko-tehnološkem podjetju, ki pa se ni štelo med največje. Bil je njen fant, čeprav je bil tri leta mlajši od nje. Spoznala sta se pred dvema letoma, ko sta za skupno stranko delala na istem projektu. Ali natančneje, *bil je* njen fant.

Pred tednom dni je Goro prosil Fumiko, da se dobita za »resen pogovor«. Na kraju srečanja se je pojavila v elegantni srednje dolgi bledo roza obleki, bež pomladnem plašču in belih salonarjih. Nedvomno je pritegnila pozornost vseh moških, ki jih je srečala na poti tja. A ta videz je bil za Fumiko nekaj novega. Deloholičarka, kakršna je bila, pred razmerjem z Gorom ni imela drugega kot poslovne obleke. Te je nosila tudi na zmenkih z njim – tako ali tako sta se večinoma dobivala po službi.

Ker je Goro omenjal *»resen pogovor«*, je imela Fumiko občutek, da bo tokrat res nekaj posebnega. Zato se je polna pričakovanj odpravila kupit nova oblačila.

A ko sta prispela do izbrane kavarne, je na oknu visel napis, da je zaradi nepredvidljivih okoliščin zaprta. Tako Fumiko kot Goro sta bila razočarana. Kavarna bi bila idealna za resen pogovor, ker je bila vsaka miza v svojem separeju.

Ker nista imela izbire, kot da najdeta drug primeren prostor, sta v tihi stranski ulici opazila majhen izvesek. Šlo je za kletno kavarno, zato nista mogla vedeti, kakšna je bila znotraj, a Fumiko je privlačilo njeno ime, ki je bilo vzeto iz besedila pesmi, ki jo je prepevala kot otrok, in sklenila sta vstopiti.

Fumiko je obžalovala svojo odločitev isti trenutek, ko je poškilila noter. Kavarna je bila manjša, kot si je predstavljala. Sedeže je imela za pultom in za mizami. A ker so za pult šli le trije, za tri mize pa po dva, je prostor zapolnilo komaj devet ljudi.

Če *resni pogovor*, ki je trenutno zaposloval Fumikine misli, ne bo potekal šepetaje, ga bodo lahko vsi slišali. Druga pomanjkljivost pa je bila, da je bilo zaradi peščice zastrtih svetilk vse v sepiji … prav nič po njenem okusu.

Kraj za sumljive posle …

To je bil Fumikin prvi vtis o kavarni. Pretirano pozorna na okolje se je podala do proste mize in se usedla. V kavarni so bile še tri stranke in ena natakarica.

Pri najbolj oddaljeni mizi je sedela ženska v beli obleki s kratkimi rokavi in tiho brala knjigo. Pri mizi najbližje vhodu je sedel moški dolgočasnega videza. Na mizi je bila razgrnjena popotniška revija, sam pa je v tanek zvežčič beležil zaznamke. Ženska, ki je sedela ob pultu, je nosila živo rdeč top in zelene pajkice. Na naslonjalu stola ji je visela kimono jakna brez rokavov, v laseh pa je imela navijalke. Iz nekega razloga je Fumiko bežno pogledala le ta ženska in se ji pri tem široko nasmehnila. Tudi ko sta se Fumiko in Goro pogovarjala, je ženska vsake toliko nekaj pripomnila natakarici za pultom in se hreščeče zasmejala.

Ko je slišala Fumikino pojasnilo, je ženska z navijalkami rekla:

»Razumem …«

V resnici ni *razumela* ničesar – zdelo se ji je prav, da to reče. Ženski z navijalkami je bilo ime Yaeko Hirai. Bila je ena rednih strank kavarne, letos je dopolnila 30 let in vodila je bližnji *sunakku* bar, v katerem je delala kot hostesa. Pred službo je vedno prišla na skodelico kave. Spet je imela navijalke, a danes je nosila drzen rumen oprijet top brez naramnic, živo rdeče minikrilo in kričeče vijolične pajkice. Hirai je s prekrižanimi nogami sedela na stolu ob pultu in poslušala Fumiko.

»Teden dni nazaj je bilo. Saj se spomnite, ne?«

Fumiko je vstala in se obrnila k natakarici na drugi strani pulta.

»Hmmm … ja,« je natakarica odgovorila v zadregi in odvračala pogled od Fumikinega obraza.

Natakarici je bilo ime Kazu Tokita. Bila je lastnikova sestrična. Tu je stregla med študijem na Akademiji za umetnost. Imela je lep obraz, svetlo polt in mandljeve oči, a nobenih izrazitih potez. Imela je take vrste obraz, ki se ga ne bi spomnili, če bi jo pogledali, zaprli oči in si poskušali predstavljati, kaj ste videli. Z eno besedo je bila nevpadljiva. Nobene prezence ni imela. Prav tako ni imela veliko prijateljev. Ne da bi jo to kakorkoli skrbelo – Kazu je bila oseba, ki so se ji medčloveški odnosi zdeli naporni.

»In … kaj pa on? Kje je zdaj?« je vprašala Hirai.

Hirai se je igrala s skodelico, zdelo se je, da je stvar ne zanima preveč.

»V Ameriki,« je odgovorila Fumiko in napihnila lica.

»Torej je vaš fant raje izbral službo?« je rekla Hirai, ne da bi pogledala Fumiko.

Hirai je znala zadeti bistvo.

»Ne, to ni res!« se je uprla Fumiko in široko odprla oči.

»Ne? Pa vendar je res, ali ni? V Ameriko je šel, ali ni?« je odvrnila Hirai. Nikakor ni mogla razumeti Fumiko.

»Ali niste razumeli moje razlage?« je rekla Fumiko silovito.

»Katerega dela?«

»Moja ženska občutja so želela zakričati *ne hodi*, a bila sem preponosna.«

»Ni veliko žensk, ki bi to priznale!« Hirai se je zahihitala, se dramatično nagnila nazaj, izgubila ravnotežje in skoraj padla s stola.

Fumiko je ignorirala njen odziv.

»Vi ste razumeli, kajne?« je rekla Fumiko, ki si je želela Kazujine podpore.

Kazu se je za trenutek delala, da premišljuje.

»V osnovi pravite, da si niste želeli, da gre v Ameriko, ne?« je rekla odkrito.

Tudi Kazu je znala preiti k bistvu.

»No, v osnovi, mislim … ne, nisem. Ampak …«

»Vas je pa res težko razumeti,« je rekla Hirai veselo, ko je poslušala, kako se Fumiko muči z odgovorom.

Če bi bila Hirai na Fumikinem mestu, bi se nedvomno povsem zlomila in v solzah kričala *»Ne hodi!«*. Seveda bi bile to krokodilje solze. Solze so žensko orožje. To je bila Hiraina filozofija.

Fumiko se je obrnila h Kazu na sredini pulta. Njene oči so se svetlikale.

»Kakorkoli že, želim, da me prestavite nazaj v tisti dan … tisti dan pred tednom dni!« jo je prosila s povsem resnim obrazom.

Hirai je bila prva, ki se je odzvala na to noro zahtevo po pošiljanju teden dni nazaj.

»… Nazaj v času, pravi …« je rekla Hirai in z dvignjenimi obrvmi pogledala Kazu. Kazu je bilo vidno neprijetno, zamomljala je le »Oh …« in ostala pri tem odgovoru.

Preteklo je že kar nekaj let, odkar je imela kavarna svojih pet minut slave na podlagi urbane legende, češ da lahko ljudi prestavi v preteklost. Fumiko, ki je tovrstne zadeve niso zanimale, je na to pozabila. Njen obisk kavarne pred tednom dni je bil popolno naključje. A prejšnjo noč je gledala zabavno oddajo na televiziji. V uvodu oddaje je voditelj omenil nekaj v povezavi z »urbanimi legendami« in nenadoma ji je prišla na misel kavarna. *Kavarna, ki te prestavi nazaj v času.* Spomin je bil razdrobljen, a tega ključnega stavka ni mogla pozabiti.

Če se vrnem v preteklost, mi bo stvari morda uspelo urediti. Morda se bom lahko še enkrat pogovorila z Gorom. Znova in znova je v mislih preigravala to sa-

njavo željo. Postala je obsedena in izgubila je vsakršno sposobnost treznega mišljenja.

Naslednje jutro je Fumiko popolnoma pozabila pojesti zajtrk, preden je odšla v službo. Tudi tam se nikakor ni mogla osredotočiti na delo. Le sedela je in obsedeno spremljala uro. *Samo prepričati se hočem.* Fumiko je želela izvedeti resnico čim prej – in niti sekunde kasneje. Njen dan je sestavljalo dolgo zaporedje malomarnih napak. Njena zbranost je bila tako razpršena, da jo je sodelavec vprašal, če je z njo vse v redu. Ob koncu delovnega dne je bila Fumiko že popolnoma raztresena.

Od njenega podjetja do kavarne je bilo pol ure vožnje z vlakom. Fumiko je zadnji del poti od postaje praktično pretekla. Ko je močno zasopla vstopila v kavarno, je odhitela naravnost h Kazu.

»Prosim, pošljite me nazaj v preteklost!« je začela rotiti, še preden je Kazu do konca izrekla *Dober dan, dobrodošli*.

In z enako zagnanostjo je nadaljevala vse do konca razlage. Ko pa je sedaj videla odzive obeh žensk, se je Fumiko počutila neprijetno.

Hirai je še naprej le strmela vanjo s širokim nasmeškom na obrazu, Kazu pa se je povsem brezizrazna izmikala njenemu pogledu.

Če bi bilo potovanje v preteklost resnično, bi se tu verjetno trlo ljudi. A v kavarni so bili le ženska v beli obleki, moški s popotniško revijo ter Hirai in Kazu – isti obrazi, kot so bili tu pred tednom dni.

»Saj je mogoče potovati nazaj, kajne?« je obupano vprašala Fumiko.

Morda bi bilo preudarneje, če bi s tem vprašanjem začela. Vendar je bilo to spoznanje sedaj neuporabno.

»No, ali je ali ni?« je vprašala Fumiko in strmela neposredno v Kazu na drugi strani pulta. Kazu, na katero je bilo vprašanje naslovljeno, pričakovano ni pogledala nazaj.

»Hmm. Am …« je Kazu odgovorila dvoumno.

A ko je slišala ta odgovor, so se Fumiko znova zasvetile oči. Kar je slišala, ni bil *ne*. Nenadoma je zažarela od vznemirjenja.

»Prosim, pošljite me nazaj!«

Fumiko je tako goreče rotila, da je bilo videti skoraj, kot da bo skočila čez pult.

»Kaj pa želite narediti, ko boste nazaj?« je Hirai mirno vprašala med požirki svoje mlačne kave.

»Odkupila bi se rada,« je bil resen Fumikin obraz.

»Aha …« je rekla Hirai in skomignila.

»Prosim!« Fumiko je spregovorila glasneje; beseda je odmevala skozi kavarno.

Fumiko se je ideja o poroki z Gorom porodila šele pred nedavnim. Letos je dopolnila 28 let in njeni vztrajni starši, ki so živeli v mestu Hakodate, so jo ob neredkih priložnostih gnjavili z vprašanji *»Še ne razmišljaš o poroki?« … »Še nisi spoznala nobenega prijaznega moškega?«* … in tako dalje. Pred kratkim pa se je njihova inkvizicija še zaostrila: lansko leto se je namreč

poročila njena 25-letna sestra. Sedaj so bili na točki, ko je elektronska sporočila prejemala vsak teden. Poleg mlajše sestre je imela Fumiko tudi 23-letnega brata. Ta se je poročil z dekletom iz domačega mesta, ki je nenačrtovano zanosilo, in ostala je le še Fumiko.

Njej se ni mudilo poročiti. A ko je v zakon stopila mlajša sestra, se je njena miselnost nekoliko spremenila. Začela je razmišljati, da bi bil zakon mogoče v redu, če bi se poročila z Gorom.

Hirai je iz svoje torbice z leopardjim vzorcem povlekla cigareto.

»Mogoče bi bilo najbolje, če ji razložiš po vrsti … misliš, da ne?« je rekla prizemljeno, ko si jo je prižigala.

»Kaže, da bi ji morala,« je odgovorila Kazu z monotonim glasom, šla okrog pulta in se postavila pred Fumiko. Pogledala jo je z mehkimi prijaznimi očmi, kot bi tolažila jokajočega otroka.

»Poglejte … Rada bi, da me poslušate in to pazljivo, prav?«

»Uh, kaj?« Fumikino telo se je napelo.

»Lahko greste nazaj. To je res … lahko greste nazaj, ampak …«

»Ampak …?«

»Ko greste nazaj: ne glede na to, kako močno se trudite, se sedanjost ne bo spremenila.«

Sedanjost se ne bo spremenila. To je bilo nekaj, na kar Fumiko sploh ni bila pripravljena – nekaj, česar ni mogla prebaviti.